

**Pāvilostas novada domes priekšsēdētājam
U. Kristapsona kungam**

Pāvilosta, 2021. gada 21. februārī

Par iebildumiem un nepieciešajamiem grozījumiem projektā “Zvejas ostas pievadceļa pārbūve, infrastruktūras un atpūtas zonas izveide Dzintaru ielā no Tirgus ielas līdz promenādei Pāvilostā”

Ar šo vēstuli paužam iebildumus un ierosinājumus grozījumiem Pāvilostas pašvaldības projektam “Zvejas ostas pievadceļa pārbūve, infrastruktūras un atpūtas zonas izveide Dzintaru ielā no Tirgus ielas līdz promenādei Pāvilostā”, kas ticis iesniegts Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Lauku attīstības programmas 2014.-2020. g. ietvaros.

Kā izriet no dažiem publiski pieejamiem un dažiem publiski mazāk pieejamiem dokumentiem, Pāvilostas novada dome ir uzsākusi nozīmīgu publiskas teritorijas pārveidošanas projektu “Zvejas ostas pievadceļa pārbūve, infrastruktūras un atpūtas zonas izveide Dzintaru ielā no Tirgus ielas līdz promenādei Pāvilostā” ar potenciālajiem kopējiem ieguldījumiem virs 500 000€ (no tiem 450 000€ tiek plānots piesaistīt no ES fondiem). Šis projekts skar vienu no ainaviskākajām Pāvilostas pilsētas vēsturiskajām daļām un tas nav atbilstoši izdiskutēts ar iedzīvotājiem, uzņēmējiem un citām ieinteresētajām pusēm (piemēram pilsētas viesiem, otro māju tūristiem, vides aktīvistiem, arhitektūras un vides speciālistiem) - tam nav veikta publiskā apspriešana.

Kā pašu galveno iebildumu pret jau pasūtīto projektu varam minēt ieceri izbūvēt 65 un vairāk automašīnu stāvvietas līnijā starp Dzintaru ielas panorāmu un zaļo joslu gar Sakas upi. Blīvas autostāvvietas izvietošana šajā vietā - dzīvojamā zonā, pilsētas vēsturiskajā centrā, Dzintaru ielas panorāmā, upes krastā zaļajā zonā - ir klajā pretrunā ar labas mūsdienīgas pilsēplānošanas un dzīves kvalitātes principiem. Teritorijas plānā šī pilsētas daļa norādīta kā vērtīga ainava, kur aizliegts aizsegt vēsturisko ielas apbūvi, kur ir jāveido skatu punkti un publiskā saite starp pilsētu un ainavu.

Pilsētas teritorijas plānojumam atbilstošs, projekta skicē paredzētajam alternatīvs risinājums būtu atbrīvot skatu uz upi, salabot un labiekārtot ceļu, uztaisītu gājēju promenādi, pa kuru ejot uz vienu pusi redzama upe un osta, uz otru - pilsēta. Kategoriski nedrīkst ar blīvu automašīnu rindu pārtraukt saiti starp pilsētu un upi. Stāvvietas pilsētā noteikti iespējams risināt arī citos veidos - piemēram, veidojot atsevišķas kabatas ielās, kas ir perpendikulāras Dzintaru ielai, izveidojot stāvvietu pie domes, kur teritorijas plānā tam īpaši paredzēta vieta, meklējot iespēju tās izvietot ielas posmā no tilta līdz zivju fabrikai un tālāk līdz TIC un tml.

Mūsdienu izpratnē par pilsētplānošanu, kvalitatīvas dzīves vides un tūrisma attīstīšanu nav nepieciešams transportlīdzekļus novietot stāvēšanai tieši vecpilsētā - labāk rosināt viesus pastaigāties un izbaudīt pilsētu, it īpaši ņemot vērā, ka šīs stāvvietas domātas vasaras perioda viesiem. Cilvēkiem ar kustību ierobežojumiem būtu paredzēta vieta stāvvietā pie ostas.

Šajā projektā iekļautie risinājumi, jo sevišķi par autostāvvietu izbūvi, degradē vēsturiskā centra vērtīgo ainavu, pilnībā sarauj vizuālo saiti starp pilsētu un upi, kā arī, palielinot automašīnu koncentrāciju un plūsmu vienā vietā, nodara būtisku kaitējumu vides kvalitātei no dažādiem aspektiem.

Mūsaprāt, pirms uzdevuma sastādīšanas nav pietiekoši izvērtētas iespējas, vajadzības un dažādi risinājumi, bet šauri apskatīta viena vieta bez konteksta ar pilsētu un mērķi uzlabot vides kvalitāti un infrastruktūru pilsētā.

Zemāk lēmumumu un reglamentējošo normatīvo aktu analīze un ierosinājumi:

- Šī gada 28.janvārī Pāvilostas novada dome pieņēma lēmumu paredzēt līdzfinansējumu 2021. gada pašvaldības budžetā Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda (EJZF) Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai Lauku attīstības programmas 2014.-2020. gadam pasākuma “Sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju īstenošana projektam “Zvejas ostas pievadceļa pārbūve, infrastruktūras un atpūtas zonas izveide Dzintaru ielā no Tirgus ielas līdz promenādei Pāvilostā” 10 % no attiecināmajām izmaksām t.i. 50 000€ apmērā. Kopējās plānojamās projekta izmaksas - 500 000€.
- Šī gada 26.janvārī Pāvilostas novada pašvaldība ir noslēgusi līgumu ar SIA “BM-projekts” par būvprojekta izstrādi un autoruzraudzību zvejas ostas pievadceļa pārbūvei, infrastruktūras un atpūtas zonas izveidei Dzintaru ielā no Tirgus ielas līdz promenādei. Kā viens no darba uzdevumiem līgumā ir paredzēts projektā iekļaut autostāvvietu izbūvi vismaz 20 automašīnām un 1-2 autobusiem jau esošā ostas stāvlaukuma robežās un vismaz 45 automašīnu stāvvietas izveidi slīpi pret brauktuvi. Atbilstoši šī līguma noteikumiem būvprojekts minimālā sastāvā izpildītājam jāizstrādā 2 mēnešu laikā.
- Atbilstoši Pāvilostas novada teritorijas plānojuma 2012.–2024.gadam Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu (turpmāk – TIAN) grafiskās daļas plānam “Pāvilostas novada Pāvilostas pilsētas teritorijas plānotā (atļautā) izmantošana”, visa ostas teritorija, tai skaitā teritorija no Sakas upes līdz Dzintaru ielai, ir apzīmēta, kā detālplānojuma teritorija TIAN 501.10 punkts paredz, ka detālplānojumu obligāti izstrādā pirms jaunas būvniecības uzsākšanas visām detālplānojumu teritorijām, kas norādītas teritorijas plānojuma grafiskajā daļā. Šajā gadījumā detālplānojumu izstrādā visai grafiskajā daļā – kartē noteiktajai teritorijai kopumā. Šo teritoriju ir atļauts sadalīt vairākās detālplānojumu teritorijās, ja pirms detālplānojumu izstrādes tiek izstrādāta vienota ceļu un/vai ielu tīkla, ūdensapgādes un kanalizācijas risinājumu detālplānojums, ko akceptē pašvaldība, visi zemes īpašnieki un saskaņo attiecīgās valsts institūcijas.
- Atbilstoši TIAN 10.pielikumā norādītajam, īpašumam Dzintaru ielā 2E ir spēkā esošs detālplānojums, kas paredz teritorijas labiekārtojumu, laivu piestātnes un tai nepieciešamās infrastruktūras izbūvi. Šis detālplānojums izstrādāts pirms vairāk nekā 10 gadiem, tajā stādīti un risināti citi mērķi un tas nosedz tikai nelielu daļu no patreiz pārplānojamās teritorijas.
- Teritorija starp Dzintaru ielu un Sakas upi no Tirdz ielas līdz promenādei atbilstoši TIAN noteiktajam funkcionālajam zonējumam ir koptas zaļumvietas (ZK-3). Šajā teritorijā “nav pieļaujama tādu jaunu mazo arhitektūras formu un būvju izvietošana, kuru apjoms ir augstāks par Dzintaru ielas brauktuves līmeni un aizsedz vēsturiskās ielas apbūvi” (TIAN 345.3.2.p.) - blīva automašīnu rinda būtībā tieši to dara. Tāpat attiecībā uz šo teritoriju teikts, ka “jāsaglabā publiska saite ar Sakas upi, - iespēju no publiskiem skatu punktiem redzēt Dzintaru ielas panorāmu” (TIAN 345.3.1.p.). Arī šis punkts pēc būtības tiek pārkāpts izveidojot stāvvietas starp Dzintaru ielas panorāmu un Sakas upi vairāk nekā 65 a/m.
- Ja blakus dzīvojamai vai publiskai apbūvei ir ierosināta tāda objekta būvniecība, kurš var radīt būtisku ietekmi (smaku, troksni, vibrāciju vai cita veida piesārņojumu), bet kuram nav piemērots ietekmes uz vidi novērtējums, būvvalde nodrošina būvniecības ieceres publisku apspriešanu un tikai pēc tam pieņem lēmumu par ierosinātā objekta būvniecības ieceri (Būvniecības likuma 14.panta piektā daļa).
- Plānotā apbūve robežojas un daļēji iekļaujas novada nozīmes kultūrvēsturiskajā teritorijā “Vecā Pāvilosta”. Atbilstoši TIAN 90.1.punktam šajā teritorijā aizsargājamās vērtības ir:
 - vēsturiski nozīmīga plānojuma sistēma (ielu un laukumu tīkls, zemesgabalu lielums un struktūra, to vēsturiskās robežas, laukumu apbūve un telpiskais izveidojums, kvartālu telpiskā organizācija), ainava un tās mērogs, panorāmas un siluets;
 - raksturīgā dabas vide (reljefs, piekrastei raksturīgās zaļumvietu teritorijas, ūdeņi);
 - ielu un laukumu apbūves ainavas.

Nemot vērā iepriekš minēto, aicinām Pāvilostas domes priekšsēdētāju un deputātus nekavējoši iniciēt grozījumumus projektā “Zvejas ostas pievadceļa pārbūve, infrastruktūras un atpūtas zonas izveide Dzintaru ielā no Tirgus ielas līdz promenādei Pāvilostā”, kas paredz sekojošu prasību iekļaušanu **projektēšanas uzdevumā**:

1. Izstrādājot projektu, jāņem vērā aktuālā teritorijas plānojuma prasības, tajā skaitā par Pāvilostas vēsturiskā centra esošo kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu, kas ietver ielu un laukumu tīklu, raksturīgās ainavas un skatu punktus virzienā uz upi un jūru.
2. Paredzētie risinājumi plānotajā apbūves teritorijā jāvērtē un jārisina kontekstā, izstrādājot detālplānojumu visai teritorijas plānojumā noteiktajai detālplānojuma teritorijai. Šādā procesā ir iespējams izstrādāt vienotu plašākas teritorijas attīstības plānojumu, kā arī nodrošināt sabiedrības līdzdalību pilsētai svarīgas teritorijas attīstības risinājuma izstrādē.
3. Ostas teritorijā publiskā pieejamība upei un citi ar publisku labumu un pieejamību saistīti jautājumi jārisina atbilstoši šajā teritorijā spēkā jau esošiem lēmumiem: Pāvilostas ostas attīstības programmai 2016.-2023. gadam (kas ietver citu promenādes novietojumu un skatu platformas/ zivju tirgus izveidi) un ostas valdes lēmumam 2018. gada 19. janvārī par laivu parka izveides atbalstīšanu. Projekta ietvaros jāsakārto Pāvilostas ostas teritorijā jau paredzētās publiskās funkcijas un jānodrošina to apsaimniekotājiem apstākļi specifisko ostas funkciju tālākai attīstībai (ar pēdējo domāti komunikāciju pieslēgumi, kas pēc šī projekta realizēšanas var palikt aiz jaunās promentādes).
4. Šī projekta ietvaros būtu nepieciešams risināt a/m stāvvietu skaita un transporta intensitātes samazināšanu Dzintaru ielas posmā no Tirgus ielas līdz muzejam (salīdzinājumā ar esošo situāciju), nevis plānot jaunu stāvvietu izveidi. Projekta teritorijā jāparedz tikai īslaicīgas apstāšanās vietas piegādes transportam un personu ar kustību traucējumiem autotransportam, kā arī jārisina iedzīvotāju piekļuve mājvietai.
5. Tāpat kā jebkādu būtisku izmaiņu, arī šo (transporta plūsmas pieaugums, troksnis, u.c.) gadījumā ņemt vērā sabiedrības viedokli un pēc projekta iesniegšanas minimālajā sastāvā organizēt projekta risinājumu publisko apspriešanu. Jāvērtē plānotās ieceres ietekme uz pilsētas ainavu un iedzīvotāju dzīves kvalitāti.

Tā kā a/m stāvvietu problēma vasarās pēdējo gadu laikā ir samilzusi un plāni to skaitu stihiski palielināt var atstāt negatīvu iespaidu uz pilsētas pamatvērtībām, šī vai saistīta projekta ietvaros jāveic izpēte par pilsētai nepieciešamo autostāvvietu skaitu un izvietojumu, veicot transporta plūsmu izpēti visas pilsētas, ne tikai šī projekta robežās, kā rezultātā būtu iespējams noteikt gan autotransporta, gan arī velosipēdu un kājāmgājēju plūsmas, nepieciešamo automašīnu skaitu, optimālās izvietojuma iespējas, kā arī vērtēt sezonalitāti pilsētas vēsturiskajā centrā, lai risinātu autotransporta atrašanos / stāvēšanu pilsētas vēsturiskajā centrā, mazinātu transporta slodzi uz Pāvilostas vēsturiskā centra teritoriju vasaras periodā, limitējot stāvvietu skaitu pilsētas ielās, paredzot tam konkrētas vietas, ievērtējot arī teritorijas plānā paredzēto a/m stāvvietu pie domes.